

Lausunto

18.7.2025

MV/01372/2025

1 (3)

Porin kaupunki

Viite

Asia **PORI, Reposaari, Markunlaiturin saneeraus**

Porin kaupunki/Tekninen toimiala on antanut Museovirastolle mahdollisuuden lausua Reposaaressa Markunlaiturin saneeraushankkeesta. Museovirasto lausuu hankkeesta vedenalaisen kulttuuriperinnön huomioimisen osalta. Muutoin kulttuuriympäristön (maassa sijaitseva arkeologinen perintö, rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisema) suojelu- ja asiantuntijatehtäviä Satakunnassa hoitaa Satakunnan Museo.

Hankealue sijaitsee Reposaaressa koillisosassa Kaupparannan ja Varvirannan alueilla. Hanke sisältää vanhan Markunlaiturin osittaisen uusimisen sekä sen ja Kallistuslaiturin edustan täyttön. Markunlaiturin Kaupparannan puoleinen osa uusitaan asentamalla teräsponttiseinä nykyisen eteen. Vanhoja rakenteita puretaan ja poistetaan. Kallistuslaituri peitetään täyttämällä sen edustat louheella. Hanke ei sisällä ruoppausta.

Hankealue on historiallista Reposaaressa satama-aluetta, joka kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön *Reposaaressa yhdyskunta*. Jo 1600-luvulla Reposaaressa satamaa käytettiin isoimpien laivojen lastaamiseen. Ensimmäinen laituri rakennettiin 1775 ja Kokemäen suiston madaltuessa Reposaaressa tuli 1700-luvun lopulta alkaen Porin virallinen ulkosatama. Laivanrakennuskausi alkoi Reposaaressa 1826. Nykyisessä Varvirannassa toimineen veistämön viimeinen laiva laskettiin vesille 1863. Reposaari säilytti asemansa tärkeänä vientisatamana 1890-luvulle asti, jolloin Mäntyluotoon rakennettiin uusi satama.

Johtuen Reposaaressa merellisestä historiasta Museovirasto pitää hankealuetta potentiaalisena vedenalaisen kulttuuriperinnön sijaintipaikkana. Reposaaressa ympäristön vedenpohjaa ei ole inventoitu vedenalaisen kulttuuriperinnön havaitsemiseksi, joten luotettavaa tietoa ja inventointiraportteja ei ole käytettävissä. Siksi on tarpeen teettää hyvissä ajoin ennen hankkeen toteuttamista vedenalaisen kulttuuriperinnön inventointi hankkeen sillä vesialueella, jossa rakennetaan, tehdään täyttöä tai muuta vedenpohjaan vaikuttavaa työtä, jossa käytetään vedenpohjaan tukeutuvia työkaluja ja johon jatkossa mahdollisesti ankkuroidaan ponttonilaitureita tai muita rakenteita. Vedenalaisen kulttuuriperinnön inventointeja tekevät meriarkeologisia palveluja tarjoavat yritykset, joita on listattuna Museoviraston verkkosivuilla maa-arkeologisia palveluja tarjoavien yritysten jälkeen <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen->

[kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen](#). Inventointi tuottaa tiedon siitä, onko hankealueen vedenpohjassa vedenalaisia muinaisjäännöksiä, kuten yli sata vuotta sitten uponneeksi oletettavia alusten hylkyjä tai hylyn osia tai muita menneisyydestä kertovia rakenteita, joita olisi tarpeen dokumentoida ennen hankkeen toteuttamista.

Museoviraston yhteyshenkilö, jolta saa tarvittaessa ohjeita vedenalaisinventoinnin järjestämiseen, on [REDACTED] [\[REDACTED\]@museovirasto.fi](mailto:[REDACTED]@museovirasto.fi), puh. 0 [REDACTED] [REDACTED].

Yli-intendentti

[REDACTED]

Erikoisasiantuntija

[REDACTED]

Jakelu Porin kaupunki
[REDACTED], Porin kaupunki, tekninen toimiala

Tiedoksi Porin kaupunki/Satakunnan Museo